

TXOMIN PINEDA, BERE EZ DEN GERRAN

Jon ANDUEZA

Txomin Pineda. Bergararra. Francisco Pineda eta Visitación De la Cruz-en semea, bost anai-arrebaren artean hirugarrena.

Maiatzean soldaduska egitera deitu zioten Cadiz-eko San Fer-nandora. bertan zegoela hogeitau urte bete zituen. Eta hilabete batzuk beranduago, ustekabeen Numancia itsasontzira era-man, eta Golko Pertsikora bidali zuten.

Espainiar armadako mariñelak Rotatik irten ziren egunean, An-tena 3 telebistak mutil batzuk elkarrizketatu zituen, tartean Txo-min bera. Pinedatarren etxean urrezkoa bailitzan gordetzen dute elkarrizketa haren grabazioa. Salan sartu, eta amak bere-hala jarri digu bideoa martxan: "Hau ez da gure gerra, ez dakit zer egiten dugun hemen".

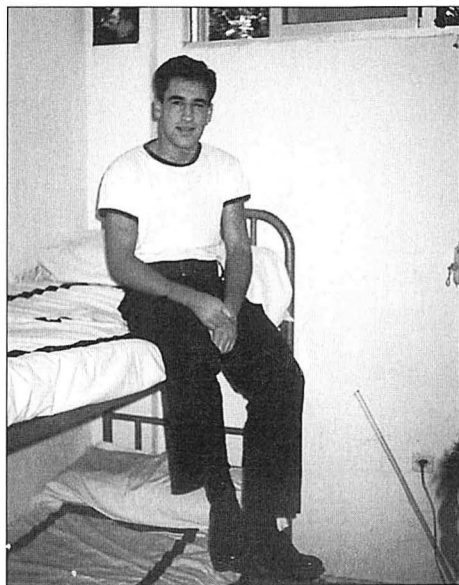
Txominen hitzak dira.

Soldaduskara joan zenean, Txominek ez zuen pentsatu ere egin Golkoko Gerrara bial-duko zutenik.

Etxean nerbioak jota daude, batez ere ama. Urtarrilaren 10etik ez du semearekin hitzik egin. Egun osoa irрати eta tele-bisten bonbaketa informati-boa jasaten.

Aita ere urduri dago, hogeitau ur-teko kakamutikoak zertara eramán dituzten galdetzen.

Txominek hiru arreba ditu, eta 13 urteko anai bat. Mutikoak dagoeneko argi esan omen du etxean. "Nik ez dut soldadus-ka egungo".

Visi De la Cruz

“Ekar dezatela lehenbailehen semea etxera”

Ettxera heldu garenean, Txominen amak ireki digu atea. *“Irratitik oraintxe ari dira esaten bueltan datozela; baina batek daki, hainbeste gauza entzuten dira, eta hain ezberdinak...”*.

la ezer galdetu gabe jarraitzen du. *“Hau ez da bizimodua. Gerra hasi zenetik lorik ere ez dut egiten, egun guztia zer pasatuko zain. Ohera ere irratia eramaten dut”*.

Txomin Pineda, Rotatik irten zuen egunean

Semea etxean ikusi arte ez da lasaituko. *“Badakit nerea datorrenean beste batzuk joan beharko dutela bere ordeiz, eta benetan sentitzen dut euren amek pasako duten egoera. Baina bakoitzak berea maite du, eta nik Txomin etxean nahi dut”*.

Ez zuen uste...

Txomin Lanbide Heziketan ibili zen ikasten. Estudioak bertan behera uztea erabaki zuen, eta soldaduskarako eskatuta zuen prorroga ezabatu eta gero San Fernandora joan zen maiatzaren 20an. *“Badakizu, hogeitaz bidean, soldaduskaren traba gainetik kendu nahi zuen”*.

Ez Txominek eta ez bere senideek ez zuten imajinatu ere egin gauzak horrenbesteraino okertuko zirenik. *“Sarritan deitzen zuen telefonoz, eta gerrarik aipatu ere ez. Nik uste azken ordura arte ez zietela ezer esan. Hara, etxera deitu zuenean eta Numancia-n Golko-ra irten behar zuela esan zuenean... Nola liteke sekula itsasontzi bat ia ikusi ere ez duen mutikoa eramatea?”*.

Informazio kaotikoa

Urte bukaera arte, ia astero deitzen zuen etxera. *“Txomin mutil lasaia da, ez zen gehiegi kexatzen. Sukaldean zegoela, eta bazkaldu behintzat ederto egiten zuela...”*.

Baina urtarilaren 10etik, ez dute bere berririk jaso. *"Zuk uste posible dela, semea gerrara eraman eta haren berririk inork eman nahi ez? Deitu eta deitu, eta informazioa eskatzen duzunean denek entzungor egin; nola igartzen den ez direla euren semeak bertan daudenak".*

Komunikabideetako bonbaketa informatiboak ere ez omen du asko laguntzen. *"Azkenean ez duzu piperrik ere ulertzen, ez dakizu zer sinetsi eta zer ez, egoera kaotikoa da hau".*

Zergatik mutikoak?

Pinedatarrek ez dute gerra honetan errudun argirik ikusten. *"Kulpa denena da, zergatik ez dute kontua beste era batera konpondu? Auskalo zer interes dituzten!"*.

Kritika zorrotzak zuzentzen dizkiote Espainiako Gobernuaren posturari ere. *"Zertarako eraman dituzte? Ez al zegoen jende prestuagorik? Ehundaka militar, profesionalak, dirua kobratzen, eta benetako orduan gure kakamutikoak bialdu..."*.

Erakunde ezberdinak ere ez omen dira oso ondo portatu. *"Ez zaie inporta nola*

zauden. Ez Espainiako Gobernuari, ez Eusko Jaurlaritzari, ezta Bergarako Udalari ere; guk behintzat ez dugu inoren laguntzarik jaso, ezertarako. Aka-so, Eusko Alderdi Jeltzaleko Eduardo Vallejo bilbotarraren jokaera eskertu nahiko nuke, Golkoan egon eta hona itzuli zenean etxera deitu zigulako; Txomin ikusi zuela, eta ondo zegoela... sikiera hori!".

Kontsuelo modura ere, etxeraino heldu zaizkie Euskal Herriko gaztediaren protesta-oihartzunak. *"Ez dute ezer konpontzen, baina tira, eskertzekoak dira. Gazteek beste askok baino buru eta bihotz hobea erakutsi dute oraingotan"*.

Lastima horrek hain gutxi balio izatea.

Bueltatzen denean

Visik ez daki zer plater prestatuko dion semeari etxera itzultzen denean. *"Edozer gauza, hain da jatun ona..."*.

Jakin badaki, ordea, Txomin Penintsulara bueltatzen denean bera hantxe egongo dela zain. *"Esan dezatela behingoz noiz datozen, eta nora. Han egon nahi dut mutikoa gogor besarkatzeko"*.

Javi (lehengusua)

*“Soldaduska hasi eta lehenengo oporraldia eman ziotenean bera-
rekin egon nintzen. Txominek ez zuen pentsatu ere egiten Golko-
ra joan zitekeenik. Ofizina batean zegoen, eta nahiko ondo
behintzat...”*

*“Azkenengo aldiz deitu zuenean nekatuta zegoela zioen, ez zute-
la lorik egiten, egun guztia simulakroak egiten...”*

Juan Carlos (laguna)

“Ez du inoiz itsasontzi bat zapaldu”.

*“Zer egiten dute han, istilutik hain hurbil; total, barkua garbitu eta
lau inuxenteri kopak ateratzeko?”*

Pascual (laguna)

*“Ez lukete han egon behar, eurak ez dira soldaduak, joan daiteze-
la profesionalak”.*

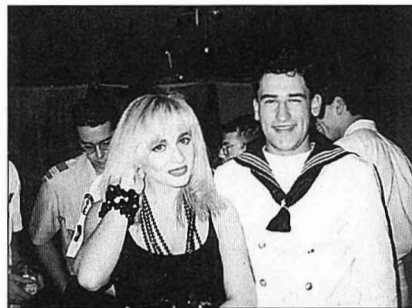
Oscar (laguna)

*“Ni ere Ceutara noa laister. Hangoak Donostian eta hemengoak
Ceutan, hori ez dago ondo”.*

Eguraldi txarrari, aurpegi ona!

Txomin & Marta

Lehengoan eskeini genizuen argazkian Txomin bandeja eta guzti hurbildu bazitzaion Marta Sanchez-i, antza denez, insistitu ere insistitu zuen bergararak. Dirudienez lagun minak egin ziren, eta argazki hau elkarrekin ateratzeko astia ere aurkitu zuten.

Euskaldunak Golkoan

Txomin Pineda ez da Golkoan dagoen euskaldun bakarra. Argazkian, hain zuzen, Legazpiko Jose Ramon Camara, EAJko Eduardo Vallejo, Txomin eta Azpeitiko Juan Antonio Godoi ikusten ditugu.

Raul Senderrekin ere

Marta Sanchez-ekin harreman onak izateaz gain, Txominek beste hainbat lagun ezagutu ditu Golko Pertsikoan. Horren lekuko goiko argazkia, non bergararra Raul Sender komikoa-rekin agertzen zaigun. Berea ez den gerran egoteko, Txominek ederto jakin izan du eguraldi txarrari zer aurpegi erakutsi behar zaion.

